

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге Советы

КАРАР

№8

2019 елның 4 июле

Кече Урыссуы авылы

Татарстан Республикасы Ютазы
муниципаль районы Ташкичү авыл
жирлегенең законнарга һәм жирле
үзидарә органнарының норматив
хокукый актларга үзгәрешләр мониторингын
үткәրү турында Нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән законнарга һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр керту мониторингын үткәру буенча эшen камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы “Ташкичү авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турындагы кушымтадагы Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге каарны «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чeltәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

5. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз жаваплылыгыма алам.

Ташкичү авыл жирлеге Башлыгы урынбасары

Р.К.Валеев.

Ташкичү авыл жирлеге
Советы карары белән расланды
4 июль 2019 ел №8

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ташкичү
авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарга һәм
муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту
мониторингын үткәрү турыйндағы Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Закондагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий норматив актларына мониторинг үткәрү (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның кабул ителешен (игълан ителешен), үзгәртелешен яки көчен югалткан (кире кагылган) дип саналышын тәэмин итү өчен жирле үзидарә органнарының үз вәкаләтларе чикләрендә магълumatлар жыю, аларны гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күздә тота.

2. Мониторинг Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлеге белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрунең максатлары булып тора :

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында, муниципаль актларны кабул ителүе, үзгәртелүе һәм аларның үз көчләрен югалткан дип саналуы ихтыяжы булуын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, кимчелекләрне бетерү, хокукий җайга салуда кабатлаулардан арыну;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

гамәлдән чыккан (актуальлеген югалткан) яисә кулланылмаган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтиҗәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга буышлык күрсәту;

норматив актлар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү .

6. Мониторинг үз эченә түбәндәгеләрне жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм үзгәрешләрне бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карапларын, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актларын, федераль дәрәҗәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын;

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ташкичу авыл жирлеге Уставын, муниципаль актларны .

7. Мониторинг үткәрунең нигезләре булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

муниципаль актларны хокукий җайга салуны аерым өлкәләрдә куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

массакүләм мәгълүмат чараларының муниципаль актларны камилләштерү мөһимлеге яки кимчелекләре турында мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданнарының, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шул исәптән түбүндәгеләрне үз эченә алган мөрәжәгатьләр:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукий экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәсе;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер альшуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

8. Ташкичу авыл жирлеге үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча әлеге Нигезләмәнен 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, кинәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг түбәндәгеләрне анализлау аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнен 6 пунктында күрсәтелгән актларны;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дәгъвалау эшләре буенча суд актларын (суд практикасы) ; прокурор жавабы актларын.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән норматив хокукий актлар чыгару эше нәтижәләрен теркәү максатларында, муниципаль берәмлекнәң жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алыш бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнәң вәкиллекле органы каары нигезендә кабул ителгән муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәэммин иткән мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килемешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булгандан):

“Гарант” мәгълүмат системасында контрольга куелган закон һәм башка норматив хокукий актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” мәгълүмат системасына хокукий жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар мәгълүматы керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ закончалық аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан мәгълүмат керүе.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртелешен яки көчен югалткан (гамәлдән чыгаруны) дип саналышын тәэммин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль актларның куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларының, ирекләренең һәм законлы мәнфәгатьләренең үтәлеше;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы билгеләнгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булуы;

муниципаль акт чыгарганда, жирле үзидарә органы үз компетенциясе чикләренең үтәлеше;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий жайга салуның тулылығы;

хокук нормаларында каршылыклар;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль актны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукий актны кулланганда, хокуксыз яисә нигезсез каарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукий актларны куллану тәжрибәсе булу;

норматив хокукий актларны куллануда бертөрдәгә тәжрибә булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) hәм аларның эчтәлеге;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә көргән суд актлары булу (саны) hәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль hәм республика законнарында үзгәрешләр муниципаль актларга үзгәрешләр көртүне таләп иткән очракта жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр көртү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чараптар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжын тудыручи федераль hәм республика законнары актларына үзгәрешләр көртелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарғаннан соң, 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарын, юридик затларнын, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук “Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан тыш башка прокуратура мәгълүматы торганда, мониторинг алар көргөннән соң, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Элеге очракларда мониторинг үткәру нәтиҗәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль hәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә көрә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норматив-хокукий актлар чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр көртү турында тәкъдимнәр көртелә.

III. Мониторинг нәтиҗәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү hәм мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге Нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында курсәтелгән очрактан тыш, федераль hәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән көннән соң, ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар Ташкичу авыл жирлеге жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисап аеннан соң килүче айның 5 числовыннан да соңга калмыйча, мониторинг нәтиҗәләре турында хисап tota.

16.1. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

мониторинг үткәру объекты турында мәгълүматны;

мониторинг үткәру башкаручылары турында мәгълүматны;

мониторинг үткәру чоры турында мәгълүматны;

хокукий җайга салу предметының қыскача характеристикасын, мониторинг үткәрү нигезләрен.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълумат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълуматны; муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлығы турында тәкъдимнәрне; тиешле хокукий мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәрне.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар, законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына керту өчен жибәрелә. Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган һәм анда кертелмәгән муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норматив документлар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукий документлар чыгару эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукий җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплылыкта булалар.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятыкә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы була.